

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 7.03.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. C. (1) jako Prezes Zarządu (...) Sp. z o.o. w Ł. ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłacenia składek w łącznej kwocie 17877,84 zł, w tym na:

-ubezpieczenia społeczne za okres styczeń – sierpień 2013 r.

należność główna- 9340,40 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 7.03.2018 r. - 3.725 zł

koszty egzekucyjne 435 zł

ogółem: 13.500,40 zł,

-ubezpieczenie zdrowotne za okres: styczeń – sierpień 2013 r.

należność główna: 2273,90 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 7.03.2018 r.- 907 zł

koszty egzekucyjne- 105,90 zł

ogółem -3.286,80 zł,

-Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: styczeń – sierpień 2013 r.

należność główna 746,64 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 7.03.2018 r. -297 zł

koszty egzekucyjne -47 zł

ogółem -1090,64 zł.

W uzasadnieniu powyższej decyzji podniesiono, iż zaistniały przesłanki uzasadniające przeniesienie odpowiedzialności na M. C. (1) jako prezesa zarządu za zobowiązania Spółki, gdyż: egzekucja wobec Spółki okazała się bezskuteczna. W okresie, kiedy powstało wymienione w sentencji decyzji zadłużenie, wymieniona pełniła funkcję prezesa zarządu, Spółka nie złożyła we właściwym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości, nie wskazano mienia, z którego możliwe byłoby zaspokojenie zobowiązań w znacznej części.

/decyzja w aktach ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. C. (1) domagając się jej uchylenia i umorzenia postępowania na podstawie art. 166 §1 pkt 1 a Ordynacji podatkowej, argumentując, że złożyła wniosek o upadłości Spółki będąc prezesem zarządu we właściwym czasie.

/odwołanie k. 2 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 5/

Na rozprawie w dniu 6.11.2018 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie oraz wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie, że wnioskodawczyni nie ponosi odpowiedzialności za zaległości finansowe spółki, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/e-prot. z 6.11.2018 r.: 00:04:39, 00:06:03/

Na rozprawie w dniu 16.07.2020 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawczyni poparła odwołanie i wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa postępowania według norm przepisanych, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa postępowania według norm przepisanych.

/ e-prot. z 16.07.2020 r.: 00:12:55/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego z 9.11.2012 r. pod numerem (...) i zatrudniała pracowników. Z tego tytułu była zobowiązana do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Prezesem jednoosobowego Zarządu Spółki była od początku wnioskodawczyni M. C. (1).

Kapitał zakładowy wynosił 100 000 zł.

Udziałowcami Spółki byli M. C. (2) 85% udziałów, D. C. 15% udziałów.

/odpis z KRS k. 3-5 akt ZUS bezsporne, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 6.11.2018 r.: 00:06:16 w zw. z e-prot. 13.07.2020 r.: 00:05:16-00:09:07/

Odwołująca złożyła w imieniu Spółki w dniu 19.07.2013 r. wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację jego majątku .

/bezsportne, wniosek k. 39-40/

Spółka współpracowała z biurem rachunkowym. Spółka nie zatrudniała księgowej. Wnioskodawczyni złożyła wniosek o upadłość spółki w dniu 19.07.2013 r., ponieważ otrzymała od biura rachunkowego bilans na dzień 30.06.2013 r. - dopiero w dniu 7.07.2013 r.

/zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 6.11.2018 r.: 00:06:16 w zw. z e-prot. 13.07.2020 r.: 00:05:16-00:09:07/

W dniu 18.09.2013 r. tymczasowy nadzorca sądowy sporządził opinię o stanie dłużnika, zgodnie z którą Spółka dysponowała majątkiem, w tym pieniędzmi w łącznej kwocie 21245,31 zł, a przewidywane koszty postępowania to łącznie 68700 zł, konkludując, że środki finansowe możliwe do uzyskania z likwidacji masy upadłości nie wystarczą na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, w efekcie stwierdzając, że spółka nie posiada majątku pozwalającego na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, a tym bardziej wierzycieli.

/opinia tymczasowego nadzorca sądowego z 18.09.2013 r. k. 63-69/

Postanowieniem z dnia 18.11.2013 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi Sąd Gospodarczy XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Naprawczych w sprawie XIV GU 106/13 z wniosku dłużnika Spółki (...) spółki z o.o. w Ł. o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika oddalił wniosek. Sąd ustalił, że bezpośrednią przyczyną zaprzestania zapłaty zobowiązań przez spółkę była zbyt niska wielkość sprzedaży w stosunku do kosztów prowadzonej działalności. Wykazane na dzień 30.06.2013 r. zobowiązania spółki wynosiły 140319,25 zł i znacznie przekraczały bilansową wartość aktywów wynoszącą 90334,88 zł. Na dzień 19.07.2013 r. łączna wysokość zobowiązań wobec 9 wierzycieli wyniosła 143810 zł, z czego niewymagalnych było 10181,13 zł. Terminy płatności najstarszych zobowiązań przypadły w grudniu 2012 r. i pierwszym kwartale 2013 r. Na dzień 2.09.2013 r. zadłużenie spółki wyniosło 106052,38 zł wobec 10 wierzycieli i zmniejszyło się o 37757,62 zł, przy czym w znacznej mierze zostały zaspokojone zobowiązania wobec pracownika oraz pożyczkodawcy, albowiem Spółka uregulowała część swoich zobowiązań nawet po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

/postanowienie k. 70-77/

Zaległości spółki wobec ZUS tytułem składek - najstarsze powstały do stycznia 2013 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r., powiększały się w każdym kolejnym miesiącu aż do sierpnia 2013 r. co oznacza, że miały charakter trwałe, a suma zobowiązań z tytułu składek na czerwiec 2013 r. wynosiła na FUS należność główna- 9340,40 zł, odsetki za zwłokę - 3.725 zł, koszty egzekucyjne 435 zł, koszty upomnień 17,60 zł, na FUZ należność główna: 2273,90 zł, odsetki za zwłokę - 907 zł, koszty egzekucyjne- 105,90 zł, koszty upomnień 17,60 zł, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych należność główna 746,64 zł, odsetki za zwłokę -297 zł, koszty egzekucyjne -47 zł, koszt upomnień 17,60 zł.

Zaległości wobec Urzędu Skarbowego – saldo nieuregulowanych zobowiązań wynosiło 4126 zł, najstarsze zobowiązanie w kwocie 185 zł jest z datą 20.01.2013 r., w kolejnych miesiącach saldo to powiększyło się do 20.07.2013 r., co oznacza, że spółka poczynając od daty 20.01.2013 r. trwale zaprzestała regulowania zobowiązań podatkowych.

W tym samym czasie spółka od lutego 2013 r. rejestrowała zaległości w spłacie zobowiązań wobec dostawców.

Z analizy niespłaconych zobowiązań spółki wynika, że najstarsze nieuregulowane zobowiązania występują od stycznia 2013 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r. Fakt nieopłacania należnych składek jest dowodem na to, że permanentnie w ten sposób na stałe firma zaniechała regulowania swoich zobowiązań wobec ZUS.

Zadłużenie dotyczy kolejnych miesięcy i powiększało się systematycznie poczynając od stycznia 2013 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r. co wyklucza możliwości zastosowania art. 12 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Na podstawie dat zaległych nieuregulowanych zobowiązań można stwierdzić, że przesłanki do ogłoszenia upadłości z powodu niewykonania wymagalnych zobowiązań wystąpiły od 15.02.2013 r. Zobowiązania miały charakter trwałe i nie zachodziły przesłanki wymienione z art. 12 ustawy z 28.02.2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze. W rozumieniu art. 11 ust.1 ww. ustawy przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły już w lutym 2013 r., gdzie wg wykazu nieuregulowanych zobowiązań wskazano zaległości za zobowiązania i odsetki nieterminowej spłaty zobowiązań od stycznia 2011 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r. Wynika to wprost z faktu, że na ten miesiąc i dalsze - spółka miała nieuregulowane składki, co w świetle art. 11 ust.1 w/w ustawy jest przesłanką wystarczającą do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Wszystkie wykorzystane modele analizy wskaźnikowej prezentujące kondycję firmy pod względem zagrożenia upadłością tj. modele dyskryminacyjne: ogólny model A. dla spółek nienotowanych na giełdzie, model G. i S. dla spółek działających na rynku polskim, model (...) stosowany dla firm na rynku polskim – wskazują na występowanie poważnego stanu zagrożenia upadłością w latach 2011/2013 i są to wyniki o charakterze pomocniczym, lecz w pełni potwierdzają w/w wnioski.

Analiza wyników bilansowych za lata 2012/2013 potwierdza występowanie okoliczności wyczerpujących warunki z art. 11 ust. 2 w/w do ogłoszenia upadłości, gdyż dowodem na to jest, od 2013 r. występowanie ujemnych kapitałów własnych co oznacza, że wartość ewidencyjna aktywów firmy była niższa niż poziom jej zadłużenia. Na podstawie danych można stwierdzić, że przesłanki do upadłości wystąpiły w 2013 r. (dane bilansowe na 30.06.2013 r.).

Firma miała ujemne kapitały własne na dzień 30.06.2013 r. co oznacza, że zadłużenie przewyższało wartość aktywów firmy i jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że podstawowym źródłem finansowania działalności było zaciąganie coraz większych zobowiązań wobec dostawców i powiększanie salda zobowiązań publiczno- prawnych.

Właściwym terminem zgłoszenia wniosku o upadłość spółki był koniec czerwca 2013 r według art. 11 ust. 2 w/w ustawy. Przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły bowiem przed końcem roku za jaki sprawozdania finansowe wykazały ujemny kapitał własny co oznacza, że zadłużenie firmy było wyższe niż wartość ewidencyjna aktywów. Jednocześnie z powodu braku danych bilansowych spółki za okresy wcześniejsze nie jest możliwe precyzyjne wskazanie wcześniejszej daty, od której były spełnione przesłanki do ogłoszenia upadłości w rozumieniu art. 11 ust. 2 w/w ustawy. Tym niemniej nie ma wątpliwości, że przy ujemnych kapitałach własnych okoliczność ta występować musiała bezwzględnie również w miesiącach wcześniejszych.

Właściwym terminem zgłoszenia wniosku o upadłość spółki był luty 2013 r według art. 11 ust. 1 w/w ustawy. Na podstawie salda nieuregulowanych należności wobec ZUS. Saldo to powiększało się w kolejnych miesiącach i na tej podstawie można formułować jednoznaczny wniosek dotyczący spełnienia przesłanek do ogłoszenia upadłości.

Wniosek o ogłoszenie upadłości zgłoszony został 19.07.2013 r., który postanowieniem z 18.11.2013 r. Sąd oddalił z uwagi na brak pokrycia kosztów upadłości majątku spółki. Spółka od początku 2012 r. działała w stanie zagrożenia upadłością co potwierdzają modele dyskryminacyjne w wykonanej analizie (model (...), (...), M., G. i S.).

/opinia biegłego z zakresu ekonomiki przedsiębiorców zatrudnienia i płac A. G. k. 202- 222, 240/

W stosunku do spółki prowadzone było postępowanie egzekucyjne przez Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.. Prowadzone postępowanie okazało się nieskuteczne. Zostały wykorzystane wszystkie możliwości mające na celu zaspokojenie należności objętych tytułami wykonawczymi. W dniu 11.10.2017 r. Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

/ postanowienie k. 1 akt ZUS/

Wysokość zadłużenia spółki z o.o. (...), za okres styczeń – sierpień 2013 r. wynosi na dzień wydania skarżonej decyzji ogółem 17877,84 zł, w tym na:

-ubezpieczenia społeczne za okres styczeń – sierpień 2013 r.

należność główna- 9340,40 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 7.03.2018 r. - 3.725 zł

koszty egzekucyjne 435 zł

ogółem: 13.500,40 zł,

-ubezpieczenie zdrowotne za okres: styczeń – sierpień 2013 r.

należność główna: 2273,90 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 7.03.2018 r.- 907 zł

koszty egzekucyjne- 105,90 zł

ogółem -3.286,80 zł,

-Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: styczeń – sierpień 2013 r.

należność główna 746,64 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 7.03.2018 r. -297 zł

koszty egzekucyjne -47 zł

ogółem -1090,64 zł.

/decyzja k. 19-20 akt ZUS, wyliczenie k. 16 akt ZUS, wydruk stanu należności k. 13-15 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów oraz zeznań wnioskodawczyni i opinii biegłego sądowego A. G., uznając te dowody za w pełni wartościowe. Sąd pominął wcześniejszą opinię biegłego P. D. (1), albowiem została sporządzona przez tego biegłego w oparciu o nieaktualne orzecznictwo SN, całkowicie abstrahując od najnowszej linii judykacyjnej, tak sądów powszechnych, jak i SN. Dodać należy, że obie strony wnioskowały o zmianę biegłego, albowiem sporządzanie dalszych uzupełniających opinii przez biegłego P. D. nie doprowadziłoby do wydania opinii zgodnej z obowiązującymi przepisami ustawy prawo upadłościowe i naprawcze i ich wykładnią. Stąd też Sąd dopuścił dowód z opinii kolejnego biegłego A. G., który w sposób wyczerpujący i rzetelny dokonał analizy sytuacji finansowej spółki, powstania stanu jej niewypłacalności i wyprowadził logiczne wnioski końcowe, które w sposób wyczerpujący uzasadnił. Zdaniem Sądu opinia biegłego A. G. stanowi w pełni wartościowy dowód, który pozwala na poczynienie stanowczych ustaleń i wyjaśnia należycie wszelkie wątpliwości w sprawie, albowiem jest jasna, została sporządzona przez biegłego o specjalności właściwej z punktu widzenia przedmiotowego zagadnienia w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji. Biegły uzasadnił datę niewypłacalności, opierając się w tym zakresie na przesłankach ustawowych, precyzujących sytuację, w jakiej spółka powinna złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300, ze zm.) do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio wyszczególnione w przepisie art. 31 przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Zastosowanie do należności z tytułu składek, z mocy art. 31, ma m.in. przepis art. 116 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2018, ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania skarżonej decyzji za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1)nie wykazał, że:

a)we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b)niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2)nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl art. 116 § 2 odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu. Przepisy § 1-3, w myśl § 4, stosuje się również do byłego członka zarządu oraz byłego pełnomocnika lub wspólnika spółki w organizacji.

Z analizy treści przepisu art. 116 wynika, iż przesłankami odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki z o.o. jest ustalenie, że (1) zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę, że (2) egzekucja do majątku spółki okazała się bezskuteczna w całości lub w części oraz że (3) nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające tej osoby od odpowiedzialności. Ciężar wykazania dwóch pierwszych przesłanek / pozytywnych/ ciąży na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, natomiast ciężar dowodu przesłanki trzeciej - w zakresie istnienia okoliczności uwalniających od tej odpowiedzialności - spoczywa na odwołującym się.

Z powołanego przepisu wynika, że odpowiedzialność członków zarządu ma charakter akcesoryjny. Występuje jedynie w sytuacji niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania podatkowego (odprowadzenia należnych składek) przez podatnika (płatnika składek) i jest uzależniona od istnienia tego zobowiązania.

Wnioskodawczyni nie podnosiła, iż nie może ponosić odpowiedzialności z uwagi na to, że w spornym okresie nie była członkiem zarządu, a powyższe wynikało z informacji zawartych w aktach ZUS oraz wszystkich załączonych odpisów z KRS.

W ocenie Sądu organ rentowy wykazał też przesłankę bezskuteczności egzekucji.

Fakt istnienia zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spornym okresie nie był podnoszony w odwołaniu, ani nie była kwestionowana wysokość tych zobowiązań.

Natomiast wnioskodawczyni od początku procesu twierdziła, że nie zachodzą przesłanki przeniesienia na nią odpowiedzialności za zaległości spółki (...), której była wspólnikiem i pełniła w niej funkcję prezesa zarządu, bowiem uważała, że wniosek z 19.07.2013 r. o ogłoszenie upadłości spółki złożyła we właściwym terminie.

Z tymi twierdzeniami nie można się jednak zgodzić.

W uznaniu Sąd Okręgowy przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że nie została spełniona przesłanka wyłączająca odpowiedzialność skarżącej w postaci zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym terminie.

Aby nie ponosić solidarnej odpowiedzialności ze spółką z ograniczoną odpowiedzialnością za jej zaległości składkowe powstałe w okresie pełnienia funkcji członka jej zarządu, osoba piastująca wówczas tą funkcję powinna wykazać, że spółka złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości w czasie, który realnie pozwalał na ochronę zagrożonych interesów wierzycieli. Nie ma przy tym wątpliwości, że ustalając "właściwy czas", na złożenie wniosku o upadłość, o którym mowa w przepisie art. 116 ustawy Ordynacja podatkowa, należy posiłkować się art. 11 ustawy prawa upadłościowego i naprawczego z dnia 28 lutego 2003 r. /Dz.U.2019.498 t.j./

Zgodnie z dyspozycją art.10 ustawy w brzmieniu obowiązującym w okresie, gdy powstawały sporne należności (por. w tym zakresie wyrok WSA w Kielcach z dnia 14.04.2011 r, (...)/Ke 197/11/ oraz ostatecznie został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości przesłanką ogłoszenia upadłości jest niewypłacalność dłużnika.

Przepis art.11 ust.1 tej ustawy, także w brzmieniu jak wyżej, określający, kiedy istnieje niewypłacalność stanowiąca podstawę ogłoszenia upadłości stanowi, iż następuje to wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje swoich zobowiązań, które są wymagalne. Dotyczy to tak zobowiązań cywilnoprawnych, jak i publicznoprawnych.

Przepis art. 11 ust. 2 reguluje drugą postać niewypłacalności. Dotyczy on osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, ale którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną. Te

podmioty są niewypłacalne także wtedy, gdy ich zobowiązania przekroczą wartość ich majątku i to nawet wtedy, gdy na bieżąco wykonują swoje zobowiązania.

Ewentualne ogłoszenie upadłości każdorazowo jest poprzedzone oceną czy majątek dłużnika jest wystarczający co najmniej na pokrycie kosztów takiego postępowania.

W przypadku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, Sąd – zgodnie z art.13 ust.1 – zobowiązany jest wniosek o ogłoszenie upadłości oddalić.

Termin zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości określa art.21 ust.1 cytowanej ustawy w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania spornej decyzji – w brzmieniu jak powyżej, zgodnie z którym dłużnik jest obowiązany zgłosić taki wniosek nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości.

Każda z dwóch przyczyn ogłoszenia upadłości ma samodzielny charakter, a to oznacza, że dysponujący sporym majątkiem dłużnik będzie uznany za upadłego, jeżeli zaprzestał w sposób trwały płacenia długów /tak postanowienie SN z dnia 19.12.2002 r, (...) 342/01/. Każda z nich uzasadnia wniosek o ogłoszenie upadłości /wyrok WSA we Wrocławiu, z dnia 17.09.2008 r, I SA /Wr 779/08, LEX nr 491487/.

Dla oceny niewypłacalności nie ma znaczenia kondycja finansowa podmiotu, w tym również okoliczność osiągnięcia przez podmiot przychodów, a także otrzymywania darowizn. W tym przypadku istotny jest jedynie obiektywny stan nieregulowania przez podmiot wymagalnych zobowiązań /tak wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19.06.2018, I SA/Po 266/18, Lex nr 2513929/, bowiem art. 11 ust. 1 ustawodawca nie powiązał stanu niewypłacalności ze stanem majątku dłużnika, ale z jego zachowaniem, a konkretnie zaniechaniem – zaprzestaniem płacenia długów. Przyczyna niewypłacalności, związana z zaprzestaniem wykonywania wymagalnych zobowiązań sprawia, że badanie „właściwego” czasu na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości z tego właśnie powodu nie wymaga analizy stanu majątku spółki i tego, czy zobowiązania przekraczają jego wartość. W takim przypadku istotny jest obiektywny stan nieregulowania wymagalnych zobowiązań. Niewypłacalność istnieje więc nie tylko wtedy, gdy dłużnik nie ma środków, lecz także wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje zobowiązań z innych przyczyn /por. wyroki: NSA z 19 grudnia 2017 r. sygn. akt I FSK 1318/17, NSA z 22 listopada 2017 r. sygn. akt I FSK 1138/16, WSA w Poznaniu z 7 listopada 2017 r. sygn. akt I SA/Po 525/17, WSA w Poznaniu z 5 października 2017 r. sygn. akt I SA/Po 610/17, NSA z 25 października 2016 r. sygn. akt 2557/14/.

Przesłanki uzasadniające złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości następują od momentu zaprzestania przez spółkę spłaty wymagalnych zobowiązań pieniężnych lub gdy zobowiązania spółki przekroczyły wartość jej majątku, nawet jeśli na bieżąco były spełniane bieżące zobowiązania /tak wyrok NSA w W., I (...) 380/11, Lex nr 1113109/.

Nieistotne jest, czy dłużnik nie wykonuje wszystkich zobowiązań, czy tylko niektórych z nich, nieistotny jest rozmiar nie wykonywanych przez dłużnika zobowiązań, bowiem nawet niewykonywanie zobowiązań o niewielkiej wartości oznacza jego niewypłacalność /tak Wyrok WSA z dnia 29.01.2008 r I SA (...). Dla określenia, czy istnieją podstawy ogłoszenia upadłości istotne znaczenie ma wyłącznie to, czy dłużnik nie wykonuje wymagalnych zobowiązań /tak wyrok NSA z dnia 12.04.2018 r, I (...), LEX nr 2487316/.

Właściwy czas do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy. Dla jego określenia nie ma znaczenia subiektywne przekonanie członków zarządu /tak wyrok NSA w W. z dnia 8.03.2011, I (...) 392/10, Lex nr 1079514/.

Ustalenie zatem, czy we właściwym czasie zgłoszono upadłość wymaga uprzedniego ustalenia, czy i kiedy zaprzestano płacenia długów lub czy i kiedy ujawniono, że majątek spółki nie wystarcza na płacenie długów /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 19 lutego 1997r I ACa 33/97 Apel.L.. 1997/3/15/.

Nie ma podstaw do traktowania zaległości składkowych (długu) wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako niemających znaczenia w aspekcie sytuacji finansowej spółki i przyjęcia w związku z tym, że nie doszło do trwałego zaprzestania spłaty długu /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. ,I UK 324/05 , LEX nr 278531/.

Przytoczyć w tym miejscu należy pogląd Sądu Najwyższego, iż dla wystąpienia określonej w art. 11 ust. 1 przesłanki niewykonywania wymagalnych zobowiązań wystarczające jest, że dłużnik z powodu braku środków płatniczych nie zaspokaja wierzyciela posiadającego znaczną wierzytelność (wyrok z 15 grudnia 2015 r., III UK 39/15). Tożsamy z tym stanowiskiem pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z 5 października 2016 r. (II UK 343/15) wskazując, iż: "niewypłacalność przedsiębiorcy w rozumieniu art. 11 § 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe polega na niemożności jednoczesnego spłacania wszystkich długów, zatem muszą być zaspokajane równoprawnie interesy wszystkich wierzycieli, a nie tylko interesy wierzycieli uprzywilejowanych (wybranych). W rezultacie nie ma podstaw do traktowania zaległości składkowych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako pozbawionych znaczenia w aspekcie sytuacji finansowej spółki i przyjęcia w związku z tym, że - mimo powstania tych zaległości - nie doszło do trwałego zaprzestania spłaty długów". Już zatem długotrwale i dotyczące "znaczej wierzytelności" niewykonywanie przez płatnika składek wymagalnych zobowiązań tylko wobec ZUS uzasadniało przyjęcie niewypłacalności spółki, co najmniej od lutego 2012 r.

Z ustaleń Sądu, poczynionych w oparciu o opinię biegłego ds. księgowości wynika, iż że najstarsze nieuregulowane zobowiązania spółki wobec ZUS występują od stycznia 2013 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r. Fakt nieopłacania należnych składek jest dowodem na to, że permanentnie w ten sposób na stałe firma zaniechała regulowania swoich zobowiązań wobec ZUS. Zadłużenie dotyczy kolejnych miesięcy i powiększało się systematycznie, poczynając od stycznia 2013 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r. co wyklucza możliwości zastosowania art. 12 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze.

Zgodnie z opinią biegłego na podstawie dat zaległych nieuregulowanych zobowiązań można stwierdzić, że przesłanki do ogłoszenia upadłości z powodu niewykonania wymagalnych zobowiązań wystąpiły od 15.02.2013 r. zobowiązania miały charakter trwałe i nie zachodziły przesłanki wymienione z art. 12 ustawy z 28.02.2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze.

W rozumieniu art. 11 ust.1 ww. ustawy przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły już w lutym 2013 r., gdzie wg wykazu nieuregulowanych zobowiązań wobec wskazano zaległości za zobowiązania i odsetki nieterminowej spłaty zobowiązań od stycznia 2011 r. z datą wymagalności 15.02.2013 r. Wynika to wprost z faktu, że na ten miesiąc i dalsze spółka miała nieuregulowane składki, co w świetle art. 11 ust.1 w/w ustawy jest przesłanką wystarczającą do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Dodatkowo – choć jedynie pomocniczo – biegły wskazał, że wszystkie wykorzystane modele analizy wskaźnikowej prezentujące kondycję firmy pod względem zagrożenia upadłością tj. modele dyskryminacyjne: ogólny model A. dla spółek nienotowanych na giełdzie, model G. i S. dla spółek działających na rynku polskim, model (...) stosowany dla firm na rynku polskim – wskazują na występowanie poważnego stanu zagrożenia upadłością w latach 2011/2013.

Ponadto zgodnie z opinią biegłego analiza wyników bilansowych za lata 2012/2013 potwierdza występowanie okoliczności wyczerpujących warunki z art. 11 ust. 2 w/w do ogłoszenia upadłości, gdyż dowodem na to jest występowanie od 2013 r. ujemnych kapitałów własnych co oznacza, że wartość ewidencyjna aktywów firmy była niższa niż poziom jej zadłużenia. Na podstawie danych można stwierdzić, że przesłanki do upadłości wystąpiły w 2013 r. (dane bilansowe na 30.06.2013 r.).

Firma miała ujemne kapitały własne na dzień 30.06.2013 r. co oznacza, że zadłużenie przewyższało wartość aktywów firmy i jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że podstawowym źródłem finansowania działalności było zaciąganie coraz większych zobowiązań wobec dostawców i powiększanie salda zobowiązań publiczno- prawnych.

Zgodnie z opinią biegłego właściwym terminem zgłoszenia wniosku o upadłość spółki był koniec czerwca 2013 r według art. 11 ust. 2 w/w ustawy, gdyż przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły przed końcem roku za jaki sprawozdania

finansowe wykazały ujemny kapitał własny co oznacza, że zadłużenie firmy było wyższe niż wartość ewidencyjna aktywów. Biegły wyjaśnił jednocześnie, że z powodu braku danych bilansowych spółki za okresy wcześniejsze nie jest możliwe precyzyjne wskazanie wcześniejszej daty, od której były spełnione przesłanki do ogłoszenia upadłości w rozumieniu art. 11 ust. 2 w/w ustawy – jednakże podkreślił, że nie ma wątpliwości, że przy ujemnych kapitałach własnych okoliczność ta występować musiała bezwzględnie również w miesiącach wcześniejszych.

Wniosek o ogłoszenie upadłości zgłoszony został 19.07.2013 r., a zatem był spóźniony

Odwołująca się w żaden sposób nie wykazała okoliczności ekskulpacyjnych, wymienionych w przepisie art. 116 Ordynacji podatkowej. Skarżąca nie przedstawiła jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które mogłyby prowadzić do odmiennej konkluzji. Podawane bowiem przez skarżącą okoliczności, że otrzymała bilans na dzień 30.06.2013 r. z biura księgowego dopiero 7.07.2013 r. nie może zmienić tej oceny. Wnioskodawczyni ponosi odpowiedzialność za podmiot, którym posłużyła się do ustalenia stanu finansowego spółki. Zaznaczyć należy, że uwolnienie się od odpowiedzialności za zobowiązania spółki sprowadza się do wykazania należytej staranności w działaniu zmierzającym do wszczęcia postępowania upadłościowego w celu ochrony wierzycieli. Pełnienie funkcji członka zarządu jest bowiem co prawda funkcją dobrowolną, z której można zrezygnować w każdym czasie, ale przypisany jest jej zwiększony zakres odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności za skutki działań kierowanej spółki. Z tego względu przesłanka braku winy członka zarządu spółki kapitałowej powinna być oceniana według miary podwyższonej staranności oczekiwanej od osoby pełniącej funkcję organu osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą, uwzględniającej pewne ryzyko gospodarcze związane z prowadzeniem tej działalności. Poza tym trzeba pamiętać, że taka podwyższona staranność w prowadzeniu spraw spółki i kontroli jej sytuacji finansowej, pozwalającej na zorientowanie się w odpowiednim momencie, że jest ona niewypłacalna i że należy wystąpić z wnioskiem ogłoszenie upadłości, dotyczy każdej osoby, która decyduje się pełnić takie funkcje. W sprawie natomiast spółka już od lutego 2013 r. nie wywiązywała się z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne co ostatecznie doprowadziło do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, które prowadzone było bezskutecznie od 2013 r., wnioskodawczyni, jako osoba pełniąca funkcję prezesa zarządu spółki, będącej płatnikiem, powinien mieć świadomość, że sytuacja ta, doprowadzi w bliższej lub dalszej przyszłości do coraz większego zadłużenia, którego spłacie spółka może nie sprostać. Obowiązkiem członka zarządu w organie zarządzającym spółki jest bowiem monitorowanie zadłużenia spółki, pozwalające na zgłoszenie w odpowiednim czasie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania układowego. Tego zaś zabrakło w działaniach wnioskodawczyni.

Reasumując Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów odwołującej, albowiem stanowią one jedynie polemikę z prawidłową decyzją organu rentowego. W niniejszej sprawie bowiem nie zaszły żadne z przesłanek określonych w art. 116 ustawy Ordynacja podatkowa, które umożliwiałyby zwolnienie wnioskodawczyni od odpowiedzialności za zobowiązania Spółki.

Wobec wykazania przez organ rentowy wszystkich przesłanek odpowiedzialności wnioskodawczyni i jednocześnie niewykazania przez wnioskodawczynię okoliczności egzoneracyjnych, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Stosownie do wyników postępowania, na podstawie art. 98 k.p.c., Sąd obciążył wnioskodawczynię obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez organ rentowy. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych/ Dz.U.2018.265 t.j./

A.P.

z/odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni

28.08.2020r.